

Psynapse
Jørn Kløvfjell Mjelva, Jens Bjelkes gate 82E
0652 Oslo

10. august 2021

Statens Legemiddelverk
Fagområde: Narkotikakontroll
narkotikakontroll@legemiddelverket.no

Anmodning om å stryke viltvoksende spiss fleinsopp fra narkotikalista

Vi skriver dette brevet for å be Legemiddelverket om å revurdere klassifiseringen av viltvoksende spiss fleinsopp som narkotika, da vi anser at klassifiseringen mangler en folkehelsemessig, rettslig eller kriminalpolitisk begrunnelse.

Fleinsopp har i en rekke systematiske gjennomganger av ekspertvurderinger blitt rangert som det rusmiddelet som har lavest skadepotensial (1 - 4). Fleinsopp er fysiologisk veltolerert (5), og regnes ikke for å være avhengighetsdannende (6). Eventuelle negative konsekvenser er først og fremst knyttet til forvirringstilstander, angst og irrasjonell atferd under selve rusen (6), men alvorlige hendelser tilknyttet inntak av fleinsopp forekommer svært sjelden (7).

På tross av at soppen er relativt lett tilgjengelig, er bruk av spiss fleinsopp lite utbredt i den norske befolkningen (8), noe som tilsier at det er lite fare for en betydelig økning i bruk dersom den fjernes fra narkotikalista. Ettersom soppen vokser fritt i naturen, og er krevende å dyrke, er det også liten risiko for at å fjerne den fra narkotikalista ville legge til rette for storstilt produksjon eller distribusjon.

Selv om de psykoaktive komponentene psilocybin og psilocin er regulert av FNs narkotikakonvensjoner, har FNs narkotikakontrollbyrå i et brev til nederlandske helsemyndigheter fra 2001 slått fast at planter med naturlig forekomst av disse komponentene ikke er omfattet av konvensjonene (9). Ettersom fleinsopp heller ikke er særskilt regulert av narkotikakonvensjonene, er disse ikke til hinder for at man kan fjerne viltvoksende spiss fleinsopp fra narkotikalista.

I dag risikerer personer som plukker spiss fleinsopp med hensikt om bruk som rusmiddel å straffes for erverv, hvilket etter straffeloven § 231 er et lovbrudd med to års strafferamme (10). Selv om den faktiske strafferammen i praksis er begrenset til et forelegg, fremstår det likevel unødvendig og uhensiktsmessig å bruke samfunnets ressurser på å rettsforfølge mennesker for å plukke en sopp som vokser fritt i norsk natur. Det bryter også med allemannsretten, slik den er formulert i § 5. av frilufsloven, som i utgangspunktet gir allmennheten mulighet til å "høste ville nøtter som skal spises på stedet og plukke og ta med seg ville blomster, planter, bær og vill sopp, samt røtter av ville urter" (11).

Det foreligger med andre ord ingen folkehelsemessige, kriminalpolitiske eller rettslige begrunnelser for at viltvoksende spiss fleinsopp skal stå på narkotikalista. I fraværet av en solid begrunnelse, mener vi at vilkårene for innskrenkningene narkotikareguleringen innebærer for allemannsretten og folks handlefrihet, ikke er oppfylt. Å strafflegge plukking av viltvoksende sopp er heller ikke i overensstemmelse med kravet til solid begrunnelse for bruk av straff, slik det fremgår i forarbeidene til straffeloven.

På denne bakgrunn ber vi Statens Legemiddelverk gjøre en ny vurdering av klassifiseringen av viltvoksende spiss fleinsopp som narkotika, samt vurdere følgende tiltak:

1. At spiss fleinsopp (*psilocybe semilanceata*) strykes som egen oppføring på narkotikalistens.
2. At det gjøres et unntak i oppføringen lydende "Sopper med innhold av psilocybin eller psilocin" for sopper som vokser vilt i Norge.

Vi ser frem til deres svar.

Med vennlig hilsen,

Jørn Kløvfjell Mjelva
Styreleder i Psynapse

Referanser

1. Nutt, D., King, L. A., Saulsbury, W., & Blakemore, C. (2007). Development of a rational scale to assess the harm of drugs of potential misuse. *Lancet (London, England)*, 369(9566), 1047–1053. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(07\)60464-4](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(07)60464-4)
2. Nutt, D. J., King, L. A., Phillips, L. D., & Independent Scientific Committee on Drugs (2010). Drug harms in the UK: a multicriteria decision analysis. *Lancet (London, England)*, 376(9752), 1558–1565. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(10\)61462-6](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(10)61462-6)
3. van Amsterdam, J., Nutt, D., Phillips, L., & van den Brink, W. (2015). European rating of drug harms. *Journal of psychopharmacology (Oxford, England)*, 29(6), 655–660. <https://doi.org/10.1177/0269881115581980>
4. Bonomo, Y., Norman, A., Biondo, S., Bruno, R., Daghli, M., Dawe, S., Egerton-Warburton, D., Karro, J., Kim, C., Lenton, S., Lubman, D. I., Pastor, A., Rundle, J., Ryan, J., Gordon, P., Sharry, P., Nutt, D., & Castle, D. (2019). The Australian drug harms ranking study. *Journal of psychopharmacology (Oxford, England)*, 33(7), 759–768. <https://doi.org/10.1177/0269881119841569>
5. Gable R. S. (2004). Comparison of acute lethal toxicity of commonly abused psychoactive substances. *Addiction (Abingdon, England)*, 99(6), 686–696. <https://doi.org/10.1111/j.1360-0443.2004.00744.x>
6. Health Canada. (2020, 4. mars). *Psilocybin and psilocin ("Magic Mushrooms")*. Government of Canada.

<https://www.canada.ca/en/health-canada/services/substance-use/controlled-illegal-drugs/magic-mushrooms.html>

7. Erowid. (2013, 25. juli). *Erowid Psilocybin Mushroom (Magic Mushrooms): Fatalities / Deaths*. Erowid Psilocybin Vault. https://erowid.org/plants/mushrooms/mushrooms_death.shtml
8. Jacobsen, H. B., Stubhaug, A., Holmøy, B., Kvam, T. M., & Reme, S. E. (2021). Have Norwegians tried psilocybin, and do they accept it as a medicine?, *Journal of Psychedelic Studies*, 5(1), 33-36. Hentet 3. august, 2021, fra <https://akjournals.com/view/journals/2054/5/1/article-p33.xml>
9. Schaepe, Herbert (2001, 13. september). [Brev fra Herbert Schaepe ved FNs narkotikakontrollbyrå (INCB) til nederlandske helsemyndigheter angående kontrollstatusen til psilocybinsopper]. Erowid Psilocybin Vaults. https://erowid.org/plants/mushrooms/mushrooms_law12.pdf
10. Straffeloven. (2005). *Lov om straff* (LOV-2005-05-20-28). Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-05-20-28?q=straffeloven>
11. Friluftsløven. (1957). *Lov om friluftslivet* (LOV-1957-06-28-16). Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1957-06-28-16?q=friluftsløven>